

СТАНОВИЩЕ

от проф. Димитър Танев Кайков, дн

за дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен
„доктор“

Тема на дисертационния труд: „Мотивацията и мотивационният климат
като фактори за реализация на състезатели по спортна стрелба“

Автор на дисертационния труд: Виктория Венциславова Иванчева

Научен ръководител: проф.Татяна Станчева Янчева, дн

Представеният за становище дисертационен труд на тема „Мотивацията и мотивационният климат като фактори за реализация на състезатели по спортна стрелба“ е съставен в обем от 145 страници. Съдържа 20 таблици, 26 фигури и библиографска справка от 155 източника, от които 47 на кирилица и 108 на латиница. В дисертацията е разгледан актуален проблем, свързан с идентифицирането на основните мотивационни фактори, детерминиращи ефективността за реализация на състезатели по спортна стрелба.

Дисертационният труд е построен в три основни глави, изводи и препоръки, библиографска справка и приложение.

Положителна оценка следва да се даде на първа глава на дисертацията „Теоретична постановка“. На базата на богат литературен материал са разгледани появата и развитието на спортната стрелба. Анализирани са спортно-техническите и психологическите особености на спортната стрелба. Определени са изискванията към състезателите. Задълбочено са разгледани същността на мотивацията, различните ѝ мотивационни модели и основни фактори. Разкрити са вътрешната и външната мотивация. Разработена е теорията на мотивацията за постижение. При обобщаването на теоретичната част на дисертацията определено може да се твърди, че Виктория Иванчева има задълбочени знания по изследвания проблем, умее да анализира и систематизира научна информация.

Във втора глава на дисертацията „Методология и организация на изследването“ са изведени основната работна хипотеза и четири частни хипотези. Точно са определени целта, задачите, предметът и обектът на

изследването. Изследвани са общо 99 състезатели по спортна стрелба. Приложена е богата методика от различни тестове за измерване на индикаторите, свързани с мотивацията и мотивационния климат. Резултатите от изследването са обработени чрез надеждни математико-статистически методи. Изследването е проведено при много добра организация. Виктория Иванчева умее да организира и провежда експериментално изследване и заслужава положителна оценка.

Трета глава на дисертацията „Анализ на резултатите“ включва десет взаимносвързани раздела. Последователно и в логическа връзка са анализирани резултатите от изследването на мотивационното самоопределение, на мотивационния климат, на целевата ориентация, на Аз-ефективността, на локализацията на контрола, на дългосрочната мотивация и на перфекционизма. Установява се, че водещи мотиви за състезателите по спортна стрелба са вътрешните мотиви, а мотивационният климат е свързан с майсторството. Състезателите имат високи стойности на Аз-ефективност и ниски за себепрепятстване. При тях преобладава вътрешната локализация на контрола и дългосрочната мотивация, както и адаптивния перфекционизъм. Разкрити са значими различия на част от показателите между половете и възрастта на изследваните състезатели по спортна стрелба. На базата на корелационния анализ се установява по-съвършена структура на мотивацията и мотивационния климат при състезатели, класирали се от първо до трето място в сравнение със състезатели, класирали се след трето място. Идентифицирани са три основни фактора на мотивацията и мотивационния климат, детерминиращи реализирането на високи постижения в спортната стрелба. Факторите обясняват 49% от общата дисперсия на изследваните показатели. Изработен е мотивационен профил на българските състезатели по спортна стрелба. В края на дисертацията са изведени 12 извода и 6 препоръки, които са много точно формулирани.

Виктория Иванчева задълбочено е анализирала резултатите от изследването, решила е задачите, постигнала е целта, потвърдила е основната работна хипотеза и четирите частни хипотези, за което заслужава висока оценка.

Дисертационният труд има определени приноси за теорията и практиката. Проведен е анализ на появата и развитието на спортната стрелба. Разкрити са спортно-техническите и психологическите

особености на спортната стрелба и изискванията към личността на състезателите. Върху основата на богат литературен материал задълбочено са интерпретирани мотивите и мотивационният климат. Изведени са основните фактори и показатели, определящи ефективността за реализация на състезателите по спортна стрелба. Създаден е мотивационен профил на състезателите по спортна стрелба.

По темата на дисертацията са публикувани три материала, на които Виктория Иванчева е самостоятелен автор. Авторефератът отразява съдържанието на дисертацията.

В дисертационния труд са допуснати отделни технически грешки, които не понижават нейните достойнства.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Дисертационният труд „Мотивацията и мотивационният климат като фактори за реализация на състезатели по спортна стрелба“ е оригинален труд с определени научни приноси. Виктория Иванчева умее да систематизира научни знания по темата на дисертацията, да организира и провежда експериментални изследвания. Задълбочено анализира и извежда закономерности от получената информация. Оценявам положително дисертационния труд и предлагам на уважаемото научно жури да ѝ присъди образователната и научна степен „доктор“ в професионалното направление 7.6. Спорт.

05.07.2017 г.

гр. София

Изготвил становището:.....

/проф. Д. Кайков/